

Seat No. : _____

AE-108

August-2021

M.A., Sem.-IV

511 : Gujarati

(અનુવાદ વિજ્ઞાન અને અપઠિત રચનાઓ)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

નીચેના પૈકી ત્રણ પ્રશ્નોના વિસ્તારથી જવાબ લખો :

42

1. અનુવાદની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.
2. અનુવાદના પ્રકારો વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.
3. નોંધ તૈયાર કરો : અનુવાદકની સજ્જતા
4. ટૂંકનોંધ લખો : (બંને)
 - (1) અનુવાદની ઉપયોગિતા
 - (2) અનુવાદની સમસ્યાઓ
5. 'ચેખોવની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ' સંગ્રહને આધારે ચેખોવની વાર્તાકલા વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.
6. ટૂંકનોંધ લખો : (બંને)
 - (1) 'વાન્કા' વાર્તાનો આસ્વાદ
 - (2) ચેખોવની પાત્રનિરૂપણકલા

7. नीचेना अंग्रेजु इकरानो गुजराती अनुवाद करो :

Why do we care for literature ? We care for literature primarily on account of its deep and lasting human significance. A great book grows directly out of life; in reading it, we are brought into large, close and fresh relations with life; and in that fact lies the final explanation of its power. Literature is a vital record of what men have seen in life, what they have experienced of it, what they have thought and felt about those aspects of it which have most immediate and enduring interest for all of us. It is thus fundamentally an expression of life through the medium of language. Such expression is fashioned into the various forms of literary art. But it is important to understand, to begin with, that literature lives by virtue of the life which it embodies. By remembering this, we shall be saved from the besetting danger of confounding the study of literature with the study of philology, rhetoric and even literary technique.

8. नीचेना हिन्दी इकरानो गुजराती अनुवाद करो :

प्रेमचन्द

सभ्यता का रहस्य

यों तो मेरी समझ में दुनिया की एक हजार एक बातें नहीं आतीं - जैसे लोग प्रातःकाल उठते ही बालों पर छुरा क्यों चलाते हैं ? क्या अब पुरुषों में भी इतनी नजाकत आ गई है कि बालों का बोझ उनसे नहीं सँभलता ? एक साथ ही सभी पढ़े-लिखे आदमियों की आँखें क्यों इतनी कमजोर हो गई हैं ? दिमाग की कमजोरी ही इसका कारण है या और कुछ ? लोग किताबों के पीछे क्यों इतने हैरान होते हैं ? इत्यादि - लेकिन इस समय मुझे इन बातों से मतलब नहीं। मेरे मन में एक नया प्रश्न उठ रहा है और उसका जवाब मुझे कोई नहीं देता। प्रश्न यह है कि सभ्य कौन है और असभ्य कौन है ? सभ्यता के लक्षण क्या हैं ? सरसरी नजर से देखिये, तो इससे ज्यादा आसान और कोई सवाल ही न होगा। बच्चा-बच्चा भी इसका समाधान कर सकता है। लेकिन जरा गौर से देखिए, तो प्रश्न इतना आसान नहीं जान पड़ता। अगर कोट-पतलून पहनना, टाई-हैट-कालर लगाना, मेज पर बैठ कर खाना खाना, दिन में तेरह बार कोका या चाय पीना और सिगार पीते हुए चलना सभ्यता है, तो उन गोरों को भी सभ्य कहना पड़ेगा, जो सड़क पर शाम को कभी-कभी टहलते नजर आते हैं, शराब के नशे में आँखें सुर्ख, पैर लडखडाते हुए, रास्ता चलने वालों को अनायास उड़ने की धून ! क्या उन गोरों को सभ्य कहा जा सकता है ? कभी नहीं। तो यह सिद्ध हुआ कि सभ्यता कोई और ही चीज है, उसका देह से इतना सम्बन्ध नहीं है, जितना मन से।

વિભાગ – II

9. નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

8

(1) ‘અનુવાદ એટલે મૂળની પાછળ, પાછળ મૂળને અનુસરીને બોલવું તે’ – કયા સાહિત્યકારનો અભિપ્રાય છે ?

- (a) સુન્દરમ્ (b) જ્યંતી દલાલ
(c) ઉમાશંકર જોશી (d) રા.વિ. પાઠક

(2) ‘અનુવાદ-વિચાર અને અનુવાદ-પ્રક્રિયા’ પુસ્તકના સંપાદકનું નામ જણાવો.

- (a) રમણ સોની (b) મોહનભાઈ પટેલ
(c) નગીનદાસ પારેખ (d) સુરેશ જોષી

(3) અનુવાદકને ‘સંસ્કૃતિનો એલચી’ તરીકે ઓળખાવનાર સાહિત્યકારનું નામ જણાવો.

- (a) નગીનદાસ પારેખ (b) મોહનભાઈ પટેલ
(c) રા.વિ. પાઠક (d) કાકાસાહેબ કાલેલકર

(4) મિસિસ લેકોસ્ટેના કાવ્ય ‘સમબડીઝ ડાર્લિંગ’નું ‘કોઈનો લાડકવાયો’ શીર્ષકથી અનુવાદ કરનારનું નામ જણાવો.

- (a) ઝવેરચંદ મેઘાણી (b) નિરંજન ભગત
(c) હેમંત દેસાઈ (d) સુન્દરમ્

(5) ‘Source Language’ માટેનો ગુજરાતી પર્યાય જણાવો.

- (a) લક્ષ્ય ભાષા (b) સ્ત્રોત ભાષા
(c) બીજ ભાષા (d) અન્ય ભાષા

(6) ઈવાન કઈ વાર્તાનું પાત્ર છે ?

(a) વોર્ડ નં. 6

(b) કાયંડો

(c) અફસોસ

(d) ઈસ્ટરની રાતે

(7) એન્ટન ચેખવ કયા દેશનો વતની હતો ?

(a) જર્મની

(b) અમેરિકા

(c) રશિયા

(d) ફ્રાન્સ

(8) 'કાયંડો' વાર્તાના પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટરનું નામ જણાવો.

(a) ખ્રાયુકિન

(b) ઝિગાલોફ

(c) વ્લાદિમિર ઈવાનિચ

(d) ઓફુમેલોફ